

maatte varsles derom. Den høitærede, Indenrigsminister har stillet et Underændringsforslag til dette Ændringsforslag, hvorefter der skal tilføies efter „Arbeidsgiver“ følgende. Sætning: „der ikke har Næringsadkomst som Fabrikant“, og det maa jeg for min Part finde fuldstændig rigtigt; thi har han selv betegnet sig at være Fabrikant, maa han naturligvis ogsaa være offentlig Tilfyn undergivet. Ligeledes har den høitærede Indenrigsminister stillet et lille Ændringsforslag — jeg tager det med med det Samme — der gaar ud paa, at Ordene: „udenfor deres Hjem“ i 7de Linie i § 2 skulle udgaa. Jeg betragter dette væsentlig som en Følge af, hvad der er foregaaet i det andet Thing, og som en Art Stjødsløshed, at disse Ord ikke allerede ere komne ud af Lovforslaget. Jeg finder saaledes ingen Grund til at gjøre nogen som helst Modstand enten mod Ændrings- eller mod Underændringsforslaget. Endelig foreslaa vi, at de to sidste Linier i § 15 skulle lyde saaledes: „naar det godtgjøres, at saadant ulovligt Arbeide er foregaaet med disses Vidende og Villie“ — det vil sige, at naar det er Tilfældet, skulde det paagældende Børns Forældre ogsaa være ifaldne Bøde. Efter Forslaget, som det foreligger, er det Forældrenes Pligt at bevise, at Børnet har arbeidet uden deres Vidende og Villie; efter vort Forslag er det Dyrighedens Pligt at paavise, at det er sket med deres Vidende og Villie, og jeg kan ikke Andet end finde det heldigt, at det netop bliver sat saaledes, at det er Dyrigheden, hvem Bevistet paahviler; jeg frygter, at det ellers kunde give Anledning til Demoralisation; Forældrene kunde ville søge at blive fri for Straffen, og derfor se at finde Grunde og Udflugter til at undgaa Straffen, som dog maatte moralisk taget kunde være mindre holdbare. Det er vistnok ogsaa i Overensstemmelse med den hidtidige Lovgivning paa lignende Omraader, at det er Dyrigheden, hvem Bevistet kommer til at paahvile. Dermed tror jeg at have begrundet Ændringsforslagene. Jeg skal endnu kun tilføie et Par Ord om § 11. Der har nemlig i Udvalget været nogen Meningsforskel om de Arbeidsinspektører, som der foreslaas, uden at der dog, som det ses, er opstillet noget aparte Forslag f. Ex. om, at Arbeidsinspektørerne skulde udgaa. Jeg for min Part maa ogsaa anse det for aldeles umuligt, at Lovforslaget skulde faae nogen Betydning, dersom Arbeidsinspektørerne skulde udgaa; thi hvorledes vil man tænke sig, at der ellers skulde føres Opsigt med 1,400 Fabrikker eller fabrikmæssig drevene Haandværk, hvoraf der i Kjøbenhavn er ikke mindre end 400. Skal Politiet føre Tilfynet, vil der sandelig ikke sølge nogen Besparselse deraf, saaledes som man maatte kunde tænke sig, idet saa Udgiften nok skal komme frem i Form af forøget Kontorholdsgodtgjørelse, eller ogsaa vil der intet Tilfyn blive ført, men det er dog ikke Meningen med Loven. Dertil kommer, at Politimestrene

langt fra altid kunne formodes at have Interesse for denne Sag eller det humane Sind, som der virkelig maa være tilstede overfor Arbeiderne, dersom der skal udrettes noget Gavnligt, og jeg vil sige, at den Betsøtning, som de to Arbeidsinspektører ville medføre, er for mig en meget vinge Ting, naar Loven kan udrette noget Godt, ikke at tale om, at vi jo ved Finantsloven have den fuldeste Magt over disse Inspektører, dersom man ikke skulde ville beholde dem, hvad jeg dog tror, man maa, dersom Loven overhovedet skal faae nogen Virkning. Jeg skal ikke tale om, at naar det overlodes til Politiet, vilde der blive ført et Tilfyn i den ene Kreds, et andet i den anden Kreds, uden at man fik den tilbørlige Overfugt. Jeg tror for mit Vedkommende, at Lovens Virkning for en stor Del vil være afhængig af, hvor heldig Ministeren kan være med at finde Arbeidsinspektører med det rette praktiske Greb og det humane Sind og den Kjerlighed til deres Gjerning, som vil være en Nødvendighed, naar de skulle udrette noget Godt. Jeg ser nok, at det erede Medlem ved Siden af (Søren Jørgensen, Beile Amts 4de Valgkreds) smiler deraf, men jeg kan dog ikke opgive Haabet om, at Ministeren virkelig vil gjøre sig Umage for at finde de rette Folk til at udføre denne Gjerning, naar der skal kunne udrettes noget Godt derved. Jeg vil slutte med at sige, at større Indgreb gjøres der ikke her i den personlige Frihed, end der gjordes, den Gang man fastsatte en Arbeidsstid for Fæstegaardmænd og for Fæstehusmændene. Det er altsaa ikke noget Nyt, man gaar ind paa, det ville de Herrer, som have Kjenndskab til Lovgivningen om Husmænd og Indestær, ret vel kunne indse, og jeg mener dog, at det Samfund, der beskytter sine Umyndige, staaar høiere end det, der lader dem seile deres egen Sø og gaa for Lud og koldt Vand. Ganske vist kan det være, at Loven tilfyneladende ikke vil faae den direkte Virkning, som Somme have ment men indirekte Virkning tror jeg dog nok den vil faae. Det erede Medlem for Storeheddinge (Scavenius) har stillet nogle Ændringsforslag. Jeg skal ikke udtale mig om disse Forslag, før jeg har hørt det erede Medlem selv begrunde dem.

Steenstrup: Der foreligger et Ændringsforslag, med Hensyn til hvilket Udvalget ikke er enigt. Paa de to Medlemmers Vegne, som ikke have kunnet gaa med Udvalgets øvrige Medlemmer til denne Ændring, skal jeg tillade mig at udtale, at vi finde det noget overdreven fygeligt at ville forbyde Indenrigsministeren i enkelte Tilfælde — thi her er jo kun Tale om Undtagelser — at tilstede unge Menneskers Arbeide i Fabrikker om Natten. Vi finde, at dette er at gaa for vidt, at man giver for meget efter for en Nærøpsittet, som er aldeles ubegrundet, naar man gaar ud fra, at unge, velskabte, dygtige Folk mellem